

بررسی تاب‌آوری شهرهای رودکناری در حین سیلاب (مطالعه موردی: سیلاب اسفند ماه سال ۱۳۹۷ در شهر ساری)

زینب کرکه آبادی^{۱*}، علیرضا سعیدی^۲

^۱ دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

^۲ دانشجوی دکتری رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

چکیده

مفهوم تاب‌آوری برای اولین بار توسط هولینگ در سال ۱۹۷۳ در زمینه اکولوژیکی مطرح شد که به معنای توانایی سیستم برای جذب تغییرات می‌باشد در حالی که هنوز مقاومت قبلی وجود دارد تا در همان وضعیت قبلی باقی بماند. این تعریف در زمینه‌های مختلف از جمله اقتصادی، اجتماعی، روانشناسی، علوم پایه، اکولوژی، اکولوژی اجتماعی و... وجود داشته ولی در هر صورت جنبه مشترک تمامی این تعاریف را می‌توان اشاره به ایستادگی در برابر فشارها و شوک‌های وارده و توانایی ارائه عکس‌العمل مناسب در برابر آن‌ها دانست در دهه ۹۰ میلادی این مفهوم وارد مباحث و نظری‌های شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری گردید که با تعریف آگودلو و ورو توانایی و ایستادگی شهر و یا سیستم شهری در برابر استرس‌ها و شوک‌های وارده می‌باشد. تاب‌آوری در مواجهه با آسیب‌پذیری، غالباً نگاهی مثبت گرایانه و امروزه مدیران شهری در پی آنند با تقویت سطح تاب‌آوری در روبرویی با انواع بلایای طبیعی، ایمنی و سطح کیفیت زندگی را ارتقا بخشند. در این مقاله به بررسی تاب‌آوری شهرهای رودکناری در برابر سیلاب (نمونه مطالعه: شهر ساری) پرداخته و راهکارهای پیشگیرانه و ضعف‌های موجود در سیلاب اسفند ۹۷ در ساری بررسی قرار گرفته است. تکنیک کار بر اساس روش مطالعه کتابخانه‌ای و میدانی بوده که با بررسی دبی سیلاب، اقدامات زیر از جمله احداث دیواره‌های حفاظتی حاشیه رودخانه، لایروبی بستر، احداث سیل بند و عدم ساخت‌وساز سازه‌های صلب در بستر و حاشیه رودخانه و... از جمله راهکارهای انجام‌شده در این مقوله می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: تاب‌آوری، شهرهای رودکناری، سیلاب

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۷، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰، صفحات ۴۱-۵۵